

kvalitetan, s novim i vrijednim izlaganjima čija je tematska širina bila poticajna. Stoga valja izraziti žaljenje što organizatori, vjerojatno zbog prevelika broja izlaganja, nisu uspjeli osigurati predviđeno vrijeme za raspravu, barem skupnu, nakon izlaganja. Šteta je isto tako što su-

dionici nisu dobili barem ručno izrađenu knjižicu sažetaka (ili njihov ispis), kako bi ostao neki pisani trag o skupu. No ostaje nada da će izlaganja, ili barem većina njih, biti objavljena u najavljenom zborniku radova sa skupa.

SANDRA POŽAR

O DIJAKRONIJSKOJ SLAVENSKOJ SINTAKSI – TREĆI PUT

3rd Diachronic Slavonic Syntax Conference
(Salzburg, Austrija, 3. i 4. studenoga 2017.)

U Salzburgu je 3. i 4. studenoga 2017. godine održana treća međunarodna konferencija *Dijakronijska slavenska sintaksa (3rd Diachronic Slavonic Syntax Conference)*, kao plod suradnje Odsjeka za slavistiku Sveučilišta u Salzburgu, koji je bio i domaćin konferencije, te Odsjeka za slavistiku Sveučilišta u Innsbrucku. U njihovo su se ime organizacije spremno prihvatile Imke MENDOZA te Sandra BIRZER koje su konferenciji dale i tematski okvir, određivši ga naslovom *Traces of Latin, Greek, and Church Slavonic in Slavonic Syntax (Tragovi latinskoga, grčkoga i crkvenoslavenskoga u sintaksi slavenskih jezika)*. Konferencija je održana uz financijsku potporu Zaklade Fritz Thyssen, a službeni su jezici bili engleski i ruski.

Već je naslov dao naslutiti da će službeni program iznjedriti vidljiv udio paleoslavističkih tema, što je u konačnici i potvrđeno odabranim referatima te izborom plenarnih izlaganja koja su oba bila vezana za (staro)crkvenoslavenske korpuse. Prvi je od njih, *Weighing the evidence: parallel data and Greek syntactic influence*, otvorio konferenciju.

U njemu je Hanne Martine ECKHOFF (Oxford) predstavila statističke rezultate istraživanja utjecaja grčke sintakse na starocrkvenoslavenski prijevod, temeljeći svoje izlaganje na (digitalnom) paralelnom korpusu koji sadrži *Marijinsko evanđelje* (11. st.) i odgovarajući grčki novozavjetni tekst.

Prvoga radnoga dana svoja je sintaktička istraživanja *Drugoga beramskog brevijara* (15. st.) predstavilo troje suradnika Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo. *Absolute constructions in the Second Beram (Ljubljana) Breviary* tema je kojoj se posvetio Milan MIHALJEVIĆ (Zagreb), raščlanjujući dativ, instrumental i nominativ apsolutni u hrvatskom crkvenoslavenskom prijepisu brevijara i njegov odnos s latinskim izvornikom. U izlaganju *Croatian Church Slavonic non-strict negative concord proper in the light of Latin source texts: The Second Beram Breviary case study* Ana KOVAČEVIĆ (Zagreb) dala je na uvid statističke podatke o djelomičnom niječnom slaganju i utjecaju latinskoga izvornika na njegovo provođenje, dok je Jozo VELA (Zagreb), pod

naslovom *Accusative-cum-infinitive in Croatian glagolitic Second Beram Breviary*, pozornost posvetio konstrukciji akuzativa s infinitivom i uzrocima koji su potencirali njezinu upotrebu u hrvatskom crkvenoslavenskom jeziku.

Starocrkvenoslavenskoj se problematici dijelom posvetila i Hakyung JUNG (Seul) koja je, naslovivši svoj referat *On the syntax of negation in Old Russian and Old Church Slavonic*, istražila položaj niječne čestice *ne* u odnosu na pomoćne oblike glagola *biti* u staroruskom i starocrkvenoslavenskom jeziku.

Drugi je radni dan konferencije također započeo crkvenoslavenskom sintaksom zahvaljujući drugom plenarnom izlaganju, *Блокировка синтаксических конструкций, не имеющих греческих аналогов, в церковнославянском языке*, u kojem je Anna PIČHADZE (Moskva) na korpusu prijevodnih crkvenoslavenskih tekstova razmotrila potiskivanje izvornih slavenskih jezičnih konstrukcija za koje u grčkom jeziku nije bilo odgovarajućih jednakovrijednica.

I posljednja su se dva sudionika posvetila najranijim razdobljima slavenske pismenosti. U izlaganju *The treatise on the eight part of speech: an instance of the influence of Greek grammatical thinking on Church Slavonic* Jürgen FUCHSBAUER (Beč) analizirao je raspravu *O osam vrsta riječi* (14. st., Atos) u kojoj je grčka gramatička misao primijenjena na opis (starocrkveno)slavenskih vrsta riječi. Radni dio konferencije zaključila je Aneta DIMITROVA (Sofija) istraživši *Da-clauses in the Zlatostruj collection*, tj. zavisne rečenice tvorene veznikom *da* u starobugarskoj zbirci *Zlatostruj* (homilije Ivana Zlatoustoga prevedene u Pre-slavu za vrijeme cara Simeona, 10. st.) te odnos s grčkim originalom.

Ostali su izlagači na konferenciji, redosljedom službenoga programa, bili: Diana STOLAC (Rijeka), Anastazija VLASTELIĆ (Rijeka) i Šime DEMO (Zagreb), *Direct object position in Latin-Croatian language contact*, Christine GRILLBORZER (Freiburg), *The loss of the casus duplices in the history of Russian*, Agnieszka SŁOBODA (Poznań), *The influence of Latin on the syntax of the Old Polish language*, Piotr SOBOTKA (Toruń), *The origin and development of the Slavic pro-sentence marker. Slavic, Greek and Latin interface*, Anna ŘEHOŘKOVÁ (Prag) *The influence of the Latin subjunctive on complement clauses in Old and Middle Czech*, Pavel KOSEK (Brno) i Radek ČECH (Ostrava), *Word order of pronominal (en)clitics in the finite VP in the Olomouc Bible*, Olga NAVRÁTILOVÁ (Brno), *Word order of selected pronouns in the historical development of Czech Bible translation*, Simeon DEKKER (Bern) *The role of performative formulae in the development of past tense usage in Old Russian Birch Bark Letters* te Barbara SONNENHAUSER (Zürich), *Relative autonomy. Strange relative construction in the 18th–19th century Slovene*.

Prisjećajući se postavljenoga cilja konferencije koji su organizatorice istaknule u pozivu za prijavu referata – »[c]ilj je promicati najnoviji razvoj na području [dijakronijske sintakse slavenskih jezika], bilo da je empirijski, teorijski ili metodološki, kao i dijalog između različitih teorijskih pristupa i lingvističkih škola« – može se primijetiti da je on, predstavljenim referatima jednako kao i poticajnim raspravama, ostvaren. Za interesirana akademska javnost moći će se u to uvjeriti nakon izlaska planiranoga zbornika radova.

ANA KOVAČEVIĆ